

Preporuke Skupštine građana Mostara

Datum: Juli / srpanj 2021. godine

Tema: Kako Grad Mostar može poboljšati čistoću javnog prostora i učiniti ga prijatnijim?

Prisutnih s pravom glasa: 40

U sedmom mjesecu 2021. godine, 47 građana i građanki Mostara imali su priliku biti dio prve Skupštine građana u Bosni i Hercegovini. Kroz participativni i deliberativni pristup, članovi i članice Skupštine građana Mostara su zajedničkom energijom i predanim radom kreirali set preporuka i dali smjernice nadležnim gradskim vlastima kako da odgovore na pitanje:

„Kako grad Mostar može poboljšati čistoću javnog prostora i učiniti ga prijatnijim?“

Uz podršku *Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe*, članovi i članice Skupštine su tokom šest dana imali priliku čuti izlaganja domaćih i međunarodnih eksperata i aktera, upoznati se sa najboljim praksama, te razmijeniti viđenja rješavanja aktuelne situacije sa vijećnicama i vijećnicima Gradskog vijeća Grada Mostara i predstavnicima nadležnih organa Grada Mostara po navedenoj temi.

Izlaganja su imala za cilj da u fazi učenja članovi i članice Skupštine građana Mostara dobiju sve relevantne informacije kako bi kroz deliberativni proces kreirali zajedničke preporuke za unapređenje čistoće u gradu Mostaru.

Preporuke koje se nalaze u nastavku su rezultat predanog rada, sinergije i istinske želje članova i članica Skupštine građana Mostara da kroz mehanizme deliberativne i participativne demokratije daju svoj doprinos rješavanju ključnih problema u gradu Mostaru.

Skupština građana Mostara smatra da participativne i deliberativne demokratije nema bez transparentnih i otvorenih javnih institucija u službi građana i građanki. Uključivanje građana i građanki u procese donošenja odluka jača demokratske procese i legitimitet institucija što doprinosi donošenju kvalitetnijih politika od javnog interesa. Transparentost i otvorenost temeljna su načela dobrog upravljanja, ali i osnovna pretpostavka za unapređenje demokratskog razvoja društva.

Na sljedećim stranicama nalazi se pregled preporuka koje se upućuju Gradskom vijeću Grada Mostara i Gradskoj upravi Grada Mostara.

Svaka preporuka je prikazana sa procentom podrške koju je dobila od strane članova i članica Skupštine građana, a samo glasanje je održano u skladu sa Pravilnikom Skupštine građana Mostara. Učesnici i učesnice Skupštine građana su se vodili sljedećim principima rada:

- 1) Demokratija je za svakoga.
- 2) Proces treba da bude organiziran pravično i vjerodostojno.
- 3) U demokratiji su građani vrhovna vlast.
- 4) Cilj demokratije je unapređenje kvalitete života.
- 5) Svrha skupštine građana je donošenje visokokvalitetnih, dobro promišljenih odluka.

1. Tematska cjelina: Uređenje zelenih površina i upotreba javnih prostora i stvaranje novih

Preporuka	Podrška
1) Postaviti kante za otpatke, na svim javnim prostorima u gradu, prema unaprijed utvrđenim standardima. Sve postavljene kante za otpatke prazniti najmanje dva puta dnevno. Pražnjenje kanti organizirati češće u turističkim dijelovima grada.	97,5%
2) Plansko oživljavanje, održavanje i povećavanje zelenih površina.	100%
3) Postaviti table sa upozorenjem o nebacanju smeća na sve javne, zelene površine, devastirane objekte, izletišta i na mjesta na kojima nije dozvoljeno odlaganje smeća.	100%
4) Aktivirati rad mjesnih zajednica.	92,5%
5) Iznalaženje posebnih otvorenih površina za kućne ljubimce i stavljanje u zakonsku regulativu korištenje javnog prostora za kućne ljubimce.	87,5%
6) Povećati broj pranja najfrekventnijih ulica (prometnica i pješačkih zona) u ljetnom periodu.	97,5%
7) Pranje kontejnera i dezinfekcija prostora oko kontejnera po unaprijed utvrđenim kriterijima.	95%
8) Urediti kupališta i izletišta u gradu Mostaru prema potrebama građana, te organizirati redovno održavanje istih.	100%
9) Dovršiti izgradnju Aqua parka u sjevernom dijelu grada Mostara-Vrapčići.	95%
10) Uređenje javnih prostora (trgovi, javni toaleti, itd) koji ne predstavljaju nužno zelene površine. Preispitati odluke o korištenju istih.	100%
11) Završetak sportske dvorane u što kraćem roku.	85%

2. Tematska cjelina: Podizanje svijesti i edukacija građana i građanki

Preporuka	Podrška
1) Podizanje svijesti građana i građanki Mostara o čistoći grada Mostara putem kampanja kroz društvene mreže, medije, bilborde, najmanje 2 puta godišnje (proljeće i jesen) po 30 dana.	97,5%
2) Iskazivanje interesa za uspostavljanjem saradnje sa Gradom Udine, nositeljem EU projekta "razigrana paradigma". Priprema sličnog projektnog prijedloga i implementiranje u gradu Mostaru.	92,5%
3) Zadužuju se komunalna preduzeća da se angažiraju u edukaciji djece predškolskog i školskog uzrasta kroz edukativne radionice o čistoći grada.	97,5%
4) Pojačati ulogu mjesnih zajednica zajedno sa građanima o podizanju svijesti o čistoći grada.	95%
5) Priznanja najuređenijim i najčišćim mjesnim zajednicama dodijeljena od strane Gradskog vijeća jednom godišnje.	97,5%

3. Tematska cjelina: Reorganizacija javnih komunalnih preduzeća

Preporuka	Podrška
1) Formiranje jednog komunalnog preduzeća sa 3 osnovna sektora: 1.prikupljanje i odvoz otpada; 2.skladištenje otpada; 3.briga o javnim zelenim površinama.	92,5%
2) Uspostaviti jasne kriterijume pri izboru vodećih ljudi kao što su: odgovarajući stepen i stručno obrazovanje, višegodišnje iskustvo u rukovođenju na istim ili sličnim poslovima, da nije funkcioner nijedne stranke, javan i transparentan konkurs, pravo do jednog reizbora za funkciju. Uvesti obavezno šestomjesečno izvještavanje o radu Gradskom vijeću.	92,5%
3) Napraviti sistem objedinjene naplate svih komunalnih usluga u gradu putem obaveznog potpisivanja ugovora između građana, sa jedne, i Grada Mostara, sa druge strane. Ugovorima bi između ostalog bila određena visina naknade za pojedine komunalne usluge, nadležnosti javnih preduzeća, prava i obaveze građana, te pouke o pravnom lijeku u slučaju neizvršavanja ugovornih obaveza.	92,5%
4) Rad komunalnih preduzeća organizovati u smjenama 24 h dnevno.	92,5%
5) U skladu sa finansijskim mogućnostima i uz pomoć međunarodne zajednice modernizovati vozni park i opremu.	97,5%
6) Napraviti novu sistematizaciju radnih mjesta kojom će se smanjiti administracija, a povećati broj direktnih izvršilaca.	100%

4. Tematska cjelina: Upravljanje otpadom

Preporuka	Podrška
1) Vraćanje komunalnih djelatnosti u zakonske okvire u skladu sa relevantnim Zakonom o komunalnim djelatnostima HNŽ/HNK („Sl. novine HNK“ br. 4/2016).	95%
2) Pravilnik o uređenju kontejnera: jednoobraznost izgleda podloge i ograde, broj korisnika po kontejneru, mogućnost razdvajanja otpada po kontejnerima, video nadzor.	97,5%
3) Lokalizacija i evidentiranje divljih deponija. Sanacija (odvoz, čišćenje i vraćanje lokaliteta u prvobitno stanje). Postavljanje table s upozorenjem o zabrani odlaganja otpada. Sankcioniranje prekršitelja. Eventualni video nadzor ukoliko se nastavi kršenje zabrane odlaganja otpada. Zadužiti službu za komunalne i inspeksijske poslove grada Mostara da konstantno obilaze divlje deponije i provjeravaju stanje.	100%
4) Preporuka gradonačelniku da Gradskom vijeću uputi u pravnu proceduru prijedlog odluke o zbrinjavanju, otkupu i reciklaži PVC i PET ambalaže. Preporuka Gradskom vijeću Mostara da ovu inicijativu podrži.	95%
5) Istražiti koje su procedure za izvoz otpada iz grada ili države, do stjecanje uvjeta da naše komunalno preduzeće preuzme reciklažu.	95%
6) Izrada dvorišta za prikupljanje i selekciju reciklažnog otpada.	95%
7) Sistematska i kontinuirana kontrola tla neposredno u blizini deponije i utjecaj na vodotokove.	95%

5. Tematska cjelina: Institucionalizacija Skupštine građana kao pravni okvir za daljnje djelovanje

Preporuka	Podrška
1) Preporuka Gradonačelniku da, u suradnji sa Projektnim timom Vijeća Europe, kreira rješenje za institucionalni format Skupštine građana kao savjetodavnog tijela Grada Mostara. Predloženo rješenje dostaviti Gradskom vijeću Grada Mostara na usvajanje.	97,5%
2) Da se održi tematska sjednica Gradskog vijeća Grada Mostara na kojoj bi predstavnici Skupštine građana prezentirali zaključke Skupštine građana. Preporuka je da Gradsko vijeće prihvati i implementira zaključke.	100%
3) Da se utvrdi akcioni plan za realizaciju prethodne tačke i da se u pripremama proračuna za 2022. godinu, sukladno procedurama, uvrsti (su)financiranje rada Skupštine građana i preporuka proisteklih iz procesa.	100%